

EPES KÖNYVEK, ÁNOS, ÉSÉBEN, EN.

ifjúság számára, Furedi Ignác, 2 frt. elbeszélés az ifjúság számára, hat színes képkel. Jó Bácsi — 2 frt. változatos képei, 2 frt 40 kr. mára, írta Taylné — 1 frt 30 kr. lányok számára, — 1 frt 80 kr. SÉK. Az ifjúság után írta Tanító 1 frt 40 kr. számára, írta 1 frt 20 kr. ermekek mulatpellel Karlovsky 2 frt 80 kr. rd. Szép József, gy színyvomatú 1 frt 40 kr. gszőbb magyar 1 frt. DAL szavalogegyedik javított 1 frt. 2 frt.

Szerkesztői Iroda: Nagyenyeden A KIADÓHIVATALBAN hová lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Kiadóhivatal: Wokál János könyvkereskedése hová az előfizetéseket és hirdetések bérmentesesen küldendők. Kéziratok nem adának vissza.

KÖZÉRDEK.

Vegyes tartalmu heti lap.

Megjelenik minden vasárnapon.

Előfizetési feltételek: helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve egész évre 4 frt, félévre . . . 2 frt, negyedévre 1 frt. Hirdetmények díja: 3 hasábos petit sorért, vagy ennek helyéért 5 kr. Bélyegdíjart külön 30 kr. Nyilttér sora 15 kr.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

„KÖZÉRDEK”

VII-ik évfolyamára.

Az új év közlegésével ismét vármegyénk és városaink közönségéhez fordulunk szíves pártolással. A folyton haladó, folyton fejlődő hírlapirodalom mind inkább kezdi megvonni az „országos” és „helyi” érdekek képviselésének természetes határait s ez érdekek organumai is mind helyesebben fogják fel hivatásukat. — ugy azonban, hogy a megyei és városi általános érdekek megmaradván saját hatás-körükben, — az országos közérdekkel ellentétbe nemcsak ne jöjjenek, hanem az ország egyes részeinek magasabb czélokától vezérelt tevékenysége által épen fokoztassék az országos fontosságú érdekek javára megindított mozgalom.

A helyi érdekű sajtónak ez elvet kell szem-előtt tartani. — Kötelessége az öntevékenységet helyi érdekeink javára felkelteni, buzdítani és ezen sok oldalú tevékenység munkásainak tért és alkalmat adni eszméik, nézeteik kifejtésére. — De résen kell lennie másfelől, hogy minden oly irányu mozgalom melléztessék, mely hazánk közjavanak, nemzetünk egyetértésének, polgáraink általános anyagi és szellemi fejlődésének s a magyar alkotmányos szellemnek bármilyen hátrányára szolgál.

Lapunk fennállása óta ez elvek vezéreltek bennünket: — anyagi jutalmat nem várva, e czélra szenteltük fáradozásainkat szóval és tollal egyaránt. De jól ismerjük örök gyöngöségét is, épen azért kérjük lapunk tisztelt pártolót, hogy méltóztassanak anyagilag és szellemileg egyaránt támogatni törekvéseinket, hogy vármegyénk s városaink közönsége minden rendű érdekeinek a lehető legjobb szolgáltatásokat tehesstünk közigazgatási, társadalmi és közgazdasági téren egyaránt.

Nagyenyed. 1887. évi december havában.

A „Közérdek” szerkesztője Dr. Magyar Károly. Szilágyi Farkas. Török Bertalan.

A „KÖZÉRDEK” előfizetési ára:

Egy évre	4 forint.
Fél évre	2 „
Negyedévre	1 „

Wokál János, kiadó.

Boldog új évet!

(B.) A szerencse-kívánatok és üdvözlések hivatalos nagy napján mi is e szívöböl eredő ohajtással kezdjük meg lapunk új folyamát.

A szokás már kötelezővé tette az eredetileg pusztán emberi jószívuségből keltezett ohajtást s elmulasztását az udvariatlanság, néha a sértés rovására veszik fel. A legmagasabb körtől, a trón számolyától le a szegény favágó kunyhójáig hangzik az üdvözlés s ezzel kapcsolatban a jó kívánatok egész tömege, mely magában foglalja mind azt, minek esetleges bekövetkezése, vételeményünk szerint legalább, — megelégedetté, sőt — a mi ritkább eset — boldoggá teszi a megtisztelt személyét.

Oh bizony! ha csak a szó, akár a legforróbb szeretet, a legmelegebb ragaszkodás kifejező szava elég lenne boldogságunk megnyeréséhez, vágyaink, reményeink valóulásához, — nyugalmunk, megelégedésünk biztosításához! Az emberiségnek megváltozna egész jellege, létért való küzdelme, érénye, bünei egyaránt. Nem! Sem egyesek, sem milliók pusztá ohajtása nem elégséges arra, hogy életünk ez újabb évében boldoggá, megelégedetté tegyen. Sorsunk Isten kezében van s ha áldásainak méltó részesei akarunk lenni, — azt csak munka, kitartás és szorgalom útján érhetjük el.

Igen, a jóra törekvő, soha nem nyugvó munkásság, mely a józan okosság vezetése alatt működik, — szerezhet mindnyájunknak időről-időre boldog órákat. És így a „boldog új év” kívánság értelmes ember előtt nem jelenthet mást, mint azon szíves ohajtást, hogy fáradozása legyen jó eredményt hozó. — Ez értelemben ohajtunk mi boldog új évet — a hazánkban. Népeinek egyetértése, hazaszeretete, áldozatkészsége tartsa tőle távol a fenyegető veszélyt — s ha ez már nem volna kikerülhető, emelkedjék ki győzedelmesen a harczból, hosszú időre biztosítva az áldásos békét.

Gazdalközönségünknek, mely a lefolyt évek alatt a gazdasági válságok súlyát érezte és sötét sejtélemmel néz a jövőbe, — legyen jó esztendeje! Jó piacok nyiljanak a terhes vám-tarifákkal elzártak helyébe s az, a mit gazdáink piacra hoznak, a folyton fejlődő, okszerű gazdál-

kodás versenyképes terméke legyen. De kerüljék másfelől gazdáink is a túltermelést, mely kellő fogyasztásra nem találva, — a magas előállítási költség folytán előny helyett csak veszteséget hoz; igyekezzenek alaposabban megismerni a fogyasztók viszonyaival és időről-időre, váltakozó igényeivel s gondolják meg, hogy most nem a fogyasztó keresi fel a termelőt, hanem ennek kell megfelelő piacokon jó vevőket keresni, — ha boldogulni akar.

Iparosainknak és kereskedőinknek boldog új évet! Nem tagadjuk iparunk általános emelkedését, de sajnosan látjuk iparosaink némely osztályának rohamos pusztulását. Most a fejlettebb izlés jobb munkát és szebb kivitelű készítményt kíván s ezzel együtt az előállítási árat is mérsékeli a tömeges termelés, mely a folytonosan tökéletesülő gépek s a vegyészeti termékek leleményes használata mellett elenyősen versenyez a kevésbé képzett kézi munkással. — Megfelelő képzettség nélkül nincs haladás, — iparosaink haladására pedig az óriási világversenyben mulhatalan szükség van. Tévedés azt hinni, hogy termékeik nem találjanak piacra. Hiszen, ha végig tekintünk bármely kis város kereskedésében, egész sorát találjuk oly külföldi készítményeknek, melyeket iparosaink is előállíthatnának, ha izlésük és képzettségük megfelelő fokon állana szorgalmukkal és az oly szükséges takarékosággal.

Es végül: vármegyénk városainak, községeinek boldog újévet! Evszázadok mulasztásait akarja pótolni mindenik. Am a jóakarattal nem áll arányban mindenütt az anyagi erő, a megfelelő képzettség, a gyakorlati ismeret és helyes ízes, — leginkább pedig a kellően képzett tisztviselők hiánya képez akadályt. — Amde mindenütt hol a helyesen haladó szellem már kifejűdött, hol a közszükségletek felismerve, a rendelkezésre álló erők tudva és a létesítendő reformok sorozatának czélszerű egymásutánja megállapítva van, — nem nehéz legyőzni az akadályokat. Hiszen szemünk előtt s alig 3—4 év lefolyása alatt történt meg, hogy egyik városunk, melynek pénztára nemcsak üres, hanem adóssággal terhelt, — úgy: nemcsak rosz, hanem épen botrányos, — társadalmi élete zilált, tisztviselői kara nevetséges és tekintély nélküli volt, — most saját polgárainak erejénél fogva, az állam minden segélye nélkül,

TÁRCZA.

A bűvös rózsá.

— Török népmese. — Átdolgozta: Szűcs Géza.

Volt egyszer réges-régen egy hatalmas fejedelem, a ki olyan rengeteg nagy ország felett uralkodott, hogy egy ember száz esztendő alatt sem tudta volna minden zeg-zugát bejárni, ha ezt az egész hosszú életet mind csak vándorlással töltötte volna el.

Sok drága kincse volt a királynak, de mindennél drágább a gyönyörű leánya; aranyszínű volt a haja, hajnalpiros az arca, éjtekete a szeme, czedrus a termete; olyan szép volt, hogy mindjárt beleszeretett, a ki csak egyszer is látta; de hiába igyekezett a szívét megnyerni, mert köből volt az, megbabonázta valami hatalmas boszorkány, hogy ne tudja, mi az a szerelem s így a hányan csak megszerették, vagy elbujdosták, vagy elpusztultak bánatukban.

Történt egyszer, hogy beleszeretett a leányba egy deli királyfi, olyan nagyon, mint még senki addig; mindent megpróbált ez is, de nem tudott czélhoz jutni semmi képen; fogta magát, elment tehát a dev-asszonyhoz*) hogy majd attól kér tanácsot, hátha segíteni tud rajta; elpanaszolta neki a baját ígért neki eget-földet, ha megnyeri neki a leány szívét.

Megszánta a dev, mert szívrehatóan tudott a királyfi beszélni s azt mondta neki, hogy menjen el annak a boszorkánynak a kertjébe, a ki megbabonázta a leányt; tépje

*) A „dev-asszony” a török mesevilág ördögeinek főnöke. A kire haragszik, halálra üldözi, de a ki szép szóval, alázatossan közelít feléje, gyermekévé fogadja, mindenben segíti, sőt még a saját fajzatát is kész feláldozni, csakhogy fogadott gyermekét czélhoz juttathassa.

Lapunkat mindenik t. előfizetőnek s barátainak megküldjük, azokat, kik az első számot nem küldik vissza, avagy külön nem értesítnek, előfizetőnek tekintjük

le onnan a legszebb fehér rózsát s ha valahogy azt a királyleány hajába tudja tűzni, vége lesz a varázsnak s eléri czélját. De hogy merre van a boszorkány kertje, nem tudta megmondani a dev. Megköszönte a jó tanácsot a királyfi s azonnal utnak indult, hogy majd felkeresi azt az átkos kertet, ha a világ végén van is. Gyalog ment s nem volt más kísérője, mint jó kardja; mindenütt kérdezősködött hogy hol találhatná fel a bűvös kertet de sehol sem tudták utbizagítani. Több, mint három hónap után at kutyagolt így a királyfi, míg végre eljutott egy utszéli házhoz, a hol igen híres javas-asszony lakott. — Bemegy a királyfi s ott találja a ránczos képű öreg asszonyt, a ki épen egy esomó füvet főzött egy iszonyu nagy üstben s elmondja neki, hogy mi jártaban van és kéri szépen, mondja meg neki, merre volna az a kert?

Jaj édes fiám, messze van az még innen — feleli neki az öreg asszony. Hát eszteudeig is kellene utaznod, a míg oda jutnál; hanem segíték én rajtad, ha megigéred nekem, hogy elhozod a számomra a kert legszebb piros rózsáját; mert ha azt megkaphatnám, ismét fiatall és széppé válnék; harminezhárom esztendeje vagyok ilyen vén, csúf; engem is a boszorkány rontott meg irigységéből. Miután a fiatal ember megígérte, hogy elhozza azt a rózsát, egy szárnyas botot adott a kezébe s azt mondta neki, hogy üljön rá s kiáltás háromszor, hogy hová akar menni; a királyfi bizony felült a botra s vite is az hegyen-völgyön keresztül s egy pár perc múlva egy nagy kerthez érkeztek, a melynek ajtaja előtt egy iszonyu macska állt őrt. Megijedt tőle a királyfi, mert a macska olyan erősnek látszott, mint valami oroszlán; mindegy gondolja magában, vagy élék, vagy halok s kihuzza kardját. A macska (a mely a boszorkány legnagyobb leánya volt áialakban) rá akart ugrani, hogy megölje, de a mint észrevette, hogy milyen szép fiatal emberrel áll szemben, megsajnálta s megkérdezte tőle, hogy miért merészelt oda menni, mondja el, hátha tudna rajta valamiképen segíteni. A királyfi erre elmondja, hogy mi az ő czélja s mennyit küzdött és bujdosott már annak elérhetéséért;

a macska erre beengedi a kertbe, de figyelmeztette, hogy nagyon siessen s tépje le izibe a két rózsát, mert ha elbámészkodik s nagyon sokáig talál oda benn időzni, baj lesz belőle.

Bemegy a királyfi a kertbe, a melynek közepén tejjaták folydogált s a melyben ezrivel pompáztak szebbnél szebb, tarkábbul-tarkább illatos virágok, de különösen sok rózsá nyújtott nagyszerű látványt. Körülnéz a királyfi s meglátja a kert közepén a legszebb fehér s a legszebb piros rózsát, a melyeket le kell szakítania, fogja magát, oda szalad hamrjába s letöri a két virágszálat, de amint ezt megtette, iszonyu zaj, zsiombogás és vijjogás támadt; ijeszítő, esuuya hangok hatották át a kertet, ugyannyira, hogy a virágok is lekonyították fejüket. Nosza megszoppen a mi fiatal emberünk s rohan lélekszakadva az ajtó felé, a hol most már két nagy macska várt rá, az egyik rémséges szemeket meresztett s tajtékzott a szája dühébe, míg a másik, (a mely az ifjút a kertbe bebocsátotta) viaskodott vele és visszatartotta, nehogy a királyfi szíjjel tépje, miközben oda kiáltott neki, hogy: „siess, menekülj, mert nyomban itt lesz a kisebbik testvérem is s akkor aztán kettőt nem tudok visszatartani s vége az életednek!” Iratodott is a királyfi, a mint csak az inai birták s csak jó messziről kiabált vissza köszönetet jószívú megmentőjének. Visszaíndult innen az öreg asszonyhoz, a ki utba igazította, hogy átadja neki a piros rózsát; hát mire visszaérkezett, vajjon kit talált ott? A szép királyleányt. Mikor a királyfi a fehér rózsát letépte, a királyleány szívéen is olvadni kezdett a jégpánczélt; eszébe jutott, hogy milyen szép deli ifju volt az, a ki őt annyira szerette; nem volt nyugta, s elindult az öreg javasasszonyhoz tanácsot kérni. Képzeltetni mekkora volt mindkettőjük öröme, mikor egymásra találta! A királyfiának az volt az első dolga, hogy a rózsát a lány hajába tűzze, a második, hogy megcsókolja; nemsokára rá hatalmas lakomát csaptak s talán még ma is boldogan élnek; a ki megakarja őket látogatni, induljon csak el, mert hetvenhét esztendő alatt hozzájuk érkezik.

Ced.

oly helyre jutott, hogy minden téren dicsőre, sőt követésre méltó eredményeket mutathat fel.

Természetszerűen városaink a közművelődési intézetek, az ipar és kereskedelem, — a községek a mezei gazdálkodás körében működők fészkeinek tekinthetők s e szerint mindeneknek ezen főélet-ágak emelése, védelme és jövedelmezősége tekintetében szükséges intézkedések valóztatására kell törekedni. Ezen törekvések elősegítésében és erélyes támogatásában a vármegyének kell közreműködni s ha ezt kellőleg teljesíti, reményünk lehet arra, hogy Magyarország városai és községei rövid évtized alatt versenyezhetnek a szerencsésebb viszonyok között fejlődött és megvédett államok közsé-geivel mindabban, mi életünket külső viszonyaiban kellemessé teheti.

Es végül boldog újévet a magyar társadalomnak is. Alig volt esztendő, mely jobban kihívta volna a társadalmi közreműködést, mint az 1887-ik év. Irodalom pártolás, — a hazafias szellem fejlesztését és védelmét célzó társulatok támogatása, — a nagymérvű szerencsétlenségek enyhítése, — a helyi érdekű intézmények gyámolítása, mind-mind a társadalom erejének segélyére hivatkozott — Es nem tette hiába. — A minden téren felmutatható eredmény azt tanúsítja, hogy a magyar társadalmi élet egészségesebb, helyesebb irányban halad s bár sok korjelenség pl. az időtlen párbaj düh, — sikkasztások, öngyilkosságok, gondatlan fényűzés — főleg a nagyobb városokban sok áldozatot követel, — a nemesebb szellem terjedése mégis sokkal fényesebb diadalokat arat, hogysem szebb és jobb jövője felett kételkedni lehetne. **B o l d o g új é v e t!**

Dr. Barts Ferencz nagyrépost aranyimiséje.

Gyulafehérvár szab. kir. város egyik legfőbb s leg-tiszteltetebb Moecenását tiszteli e kitűnő főpapban, illően ünnepelte meg decz. 24-ikét. Közgyűlésében díszpolgárává választotta s lelkesen üdvözölte. Ugyazt tették az összes egyházi és világi hivatalok és testületek. A vármegyei tisztviselői pedig következő iratban fejezték ki üdvözlőiket:

Méltóságos és főtisztelendő nagyrépost ur!

A felettünk örökös Mindenható kegyelme, egy áldásos élet folyamán megengedte Méltóságodnak, hogy Istenben való rendületlen bizalommal és embertársai iránti kifogyhatlan szeretettel, ékes lelképásztori pályáján megérje egyházi szolgálatra lett felavatásának 50-ik évfordulóját.

Egy félszázadot ért el immár Méltóságod e pályán, melynek minden napját az oltár, a haza s az emberiség szolgálatában akkora töltötte el, hogy most, a bölcsesség-gel teljes öregség szép napjaiban a szív és lélek igaz megelégedésével nyujthassa be az Úrnak hála áldozatát.

Mi, akik nemcsak tanui valánk Méltóságod lánglelkű buzgalmának, hanem szerencsés részesei is lehetünk szeretetének; mi, Alsófehérvármegyei tisztviselői, kiket a közélet megpróbáltatásai között egy hazafiai kötelességeit magassabb eszmény hatása alatt, önzetlenül teljesítő férfi példája méltán ösztönözhet újabb, lelkes tevékenységre, — az őszinte tisztelet és ragaszkodás érzelmei között fejezzük ki e nevezetes nap alkalmából Méltóságod irányában szerencse kívánatainkat és azon ohajtásunkat, hogy a M i n d e n h a t ó kegyelme folytán erejének teljében, lelkének frissességével évek hosszú során munkálhasson egyháza, hazánk és vármegyénk javára. Kérve, miszerint nagybecsű jóindulatában tartson meg mindnyájunkat. — mely tiszteletünk kifejezésé mellett maradjon Méltóságodnak Nagyenyeden, 1887. évi karácsony hava 22-én

Alsófehérvármegyei tisztviselői.

Karácsonfa-ünnepély Nagyenyeden.*)

A szegénysorsu tanulóknak fölruházását eszközölő kör 1887. decz. 18-án délután tartotta meg a negyedik karácsonfa-ünnepélyvel egybekötött ruhakiosztást, az új városház díszes nagytermében, mely nagyterem a számosan megjelent bizottsági tagok — a nemesen érdeklődő közönség és a segélyező szegény tanulók befogadására kicsinynek bizonyult. Emelte e nyilvános ünnepély becsét közéletünk jelesebbjeinek megjelenése is. Ott láttuk a zöld asztal első helyén a segélyező-kör védnöknőjét és tiszteletbeli elnök-nőjét mlts. özv. Zeyk Károlyné ó nagyságát. Nsgos Gáspár János kir. tanácsos-tanfelügyelőt, Zeyk Károly országgyűlési képviselőt, Györfy Pető polgármestert Marosvásárhelyről, dr. Kovács Ödön professort, Kovács Gyula polgármestert, Török Bertalan m. főjegyzőt Müller Mihály m. ügyészt, Mórággy István vinczellér-képezdei igazgatót stb. Ott láttuk városunk hölgy koszo-ruját igen szép számmal s még a vidékről is többeket. A szépen földiszított és dusan megrakott karácsonfa s a körülötte levő sokféle esemege, továbbá az asztalokon sorrendbe kirakott jobbnál-jobb ruhadarabok meglepő örömmelvilánításokra ragadtak mindenkit, úgy, hogy a szükséges csendesség csak a polg. leányiskola növendékei szép énekének elkezdése után állott be.

*) Lapunk mult számából tárgyhalmaz miatt maradt el.

E szép ének elhangzása után tiszt. Szilágyi Párkás körölnök egy igen kiválóan jellemző ünnepélyes beszéddel nyitotta meg e nyilvános ünnepély sorát. Az elnöki beszéd, a kör ezéját és szükségességét kövtezőleg indokolja és határozza meg:

„Körünk ezéja az, hogy azon tanuló növendékek, kik a városunkban fenálló tanintézetekben tanulnak s mostoha anyagi viszonyaik, szomorú árvaságuk miatt a testöket elfedő ruhadarabokat is nélkülözni kénytelenek. — a zordon téli időre ruhadarabokkal láttassanak el s a társadalom részéről jövő ezen segélyezés által a tanuláshoz megkezdett szép munkásságát fennakadás nélkül folytathassák tovább. — Ez nem csak emberbaráti, hanem kulturális cél is s bármelyik oldalról vizsgáljuk is, szép és jelentőségteljes. Szép cselekedet a szegényeknek, az árváknak gondjaikat felvenni, nekik segítő kezet nyújtani, nemes előre törekvésük útjában található akadályok köveit eltávolítani; a nyomor és lelki fájdalom sajtolta könnyeket szemükről letörölni. — Az ilyen eljárás a szeretet vallása által előnkbe irt eljárás, melyhez a példát ama nagy alapvető, a megváltó Ur adta meg, ezen utasítása kíséretében „Példát adtam néktek, hogy a mint én cselekedtem, azonképen cselekedjétek ti is.“ (Ján. XIII. r. 15. vers.) És felelte szükséges dolog, hogy a mi magyar államunkban a tanulás mentől több gyermekre nézve lehetővé tétessék. Allamunk legfőbb ereje népünk kulturális fejlettségében áll, ebben keresendő. — Az ingó tökélet igen könnyen megsemmisítheti egy pénzügyi válság fergetege, az ingatlagok jövedelmezőségét már is nagyban megszorították a világszerte beköszöntött gazdasági misériák. — Az ipar jövedelmezősége pedig a forgó és ingatlan tőke sorsától függ. Hogyha szenved az egyik, érzi azt a másik is. A fegyver hatalma is az esélyeknek van alája rendelve és semmi sem annyira bizonytalan, mint a hadviselés szerencséseje. — A műveltség az, mely egyebek mellett üzletnek, iparnak, gazdaságnak, fegyverforgatásnak korunkban az erőt, a lelket megadja, mely a váltások alkalmával úgy az egyesekre, mint nemzetekre, államokra nézve a kibontakozás útját megjelöli, az erre szükséges erőt nyújtja. — En részemről meg vagyok győződve és meg van győződve körünk mindenik tagja, hogy midőn szegénysorsu tanuló gyermekek felruházása érdekében fáradozunk, a mellett, hogy a felebaráti szeretet ösztöné szép nagy parancsolatjának értelmében cselekszünk, egyszersmind a kulturának tesztünk jelentékeny szolgálatot. Meg vagyunk győződve, hogy minden fillérrel, melyet a szegénysorsu árva tanuló gyermekek felruházása érdekében adunk és gyűjtünk össze, magyar államunk szilárdulásához járulunk egy erő parányival! stb.

Az elnöki megnyitó után következett Nagy Mózes titkári jelentése a körnek, mult évben tett működéséről. A titkári jelentésből örömmel értesültünk arról, hogy a kör a maga nemes céljának megvalósítása végett kitartó buzgósággal haladott előre s pénzalapjának gyarapítását ez évben is jótékonykezű közmulatságok rendezése után eszközölte, mely mulatságok igen élénkek, keresettek és népeknek valának s úgy erkölcsi, mint anyagi tekintetben igen jól sikerültek. Rendezett a kör ez évben egy gyermekbált és négy fillérestélyt, melyek együttesen hoztak 219 frt 36 kr tiszta jövedelmet. Továbbá önkéntes adakozásra való felhívás útján ez évben is rendezett közgyűjtést, melynek folytán 196 drb ruhanemű és 136 frt 40 kr gyűlt össze. Ehez járul ez év elején a nagyenyedi kiségitő takarékpénztár igazgatósága által körünknek adományozott 10 frt. Az így összeggyűjtött pénz a mult-évről áthozott 100 frttal összesen tesz 465 frt 76 krt, mely összeg — nagyon esékély dolgi kiadás kivételével — mind segélyezésre fordítatik. Ez összegből a most folyamatban lévő segélyezésre fordítatik körülbelül 310 frt s így a jövő évre való átvitel összege körülbelül 150 frtot fog tenni. Kiosztatik ma továbbá részint átalakítva, részint átalakítatlanul a közgyűjtés folyamán begyűlt 196 darab ruhanemű. — A helybeli népoktatási intézetek igazgatóságaitól segélyezésre betörjesztetett 160 tanuló, kik közül segélyezésre felvettett 135 tanuló. Örömmel jegyezzük meg, hogy a segélyre felvett 135 tanuló csak úgy voltak képesek mind segélyeztetni, hogy körünk lelkes és kitartó tagjai 36 óvodista és 31 leánytanulónak számára saját maguk szabták, varták, esetleg varatták meg a szükséges ruhákat. E nagy munkában Müller Mihályné ó nagysága vendégzerető házána — a segélyező kör következő tagjai vettek részt: Dr. Bocz Józsefné. Czirner Józsefné. Danes Samuné. Dr. Donogány Jakabné. Farkas Mária. Király Miklósné. Özv. Klimes Károlyné. Dr. Kovács Ödöné. Kovács Gyulané. Krizmanits Vilmosné. László Gyulané. Dr. Magyarai Károlyné. Fapp Gyulané. Szilágyi Farkasné. Török Bertalanné. Wokál Jánosné. E jótékony női munkásság önmagát dicséri s egyedüli jutalmat azon boldog öntudatban lelheti, mely csak a kiváló jó lelkeknek adatott. Ezen lelkes és buzgó bizottsági tagok által kö-

szített 67 rend gyerekruhának elkészítési munkadíja és a begyűlt ruhadarabok becsértéke nagyban emeli az összes ruhák értékét úgy, hogy azt tulzánélkül tehetjük 500—600 frtra stb. — A titkári jelentés elhangzása után kezdetét vette a ruha- és esemege-kiosztás, mely a bizottság buzgó tagjainak közreműködésével gyorsan és kiváló ügyességgel vitetett véghez.

Elismeréssel kell felemlitenünk, hogy a ruhaneműk elrendezésében, valamint a karácsonyfa gazdag felékesítésében Kovács Gyulané elnöklete alatt működött kör tagok ritka ügyességet fejtettek ki és sütemény, gyümölcs-félék és más esecsebecsék ajándékozása által elismerésre méltó áldozatot hoztak meg. Ezen meghozott áldozat tette lehetővé, hogy mindenik segélyezett tanuló a ruhaneműeken kívül egyszersmind süteményféllel, gyümölcsessel és játékszerekkel is meg lett ajándékozotva és örvendeztetve. — A kiosztás végeztével nsgos Gáspár János kir. tanfelügyelő, mint a népnevelés egyik régi bajnoka mondott köszönetet a körnek azon kiváló tappintatosságáért, hogy a jótékonyág annyi sok ága közül éppen a legszükségesebbet választotta ki tevékenysége céljául, akkor midőn a szegény tanulók fölruházását a végeit eszközöli, hogy azok tanulhassanak s így szerezhessenek maguknak munkaképességet, szorgalmat és mértékletességet. Forró köszönetet mond ezért a kör buzgó tagjainak és az általános pártolásért Nagyenyed város lelkes közönségének, kérve, hogy e nemes ügyet ez uton is részeltessék eddig tapasztalt nemes pártolásukban. E szép ünnepélyt a polg. leányiskola növendékei egy kedves vig dallal zárták be s a nagyszámu közönség lelkükben, a legjobb benyomásokkal oszlott szét. **Egy jelen volt.**

Karácson harmadik napja a felvinczeiknél.

Ugy gondolom, hogy bizonyos tekintetben nemcsak Enyed a világ közepe, hanem Felvincz is! No, ezer pardom, mert mivelhogy mégis csak Enyed a világ közepe, — én legalább öklömnyi kölköröm óta úgy hallottam. Még a óta is úgy mondja: „Gyere babám Enyedre, itt a világ közepe.“

Ha igaz, hogy a Nőé hollója a bárkába vissza nem tért, az is igaz, miszerint Felvincz ugyancsak kitett magáért a karácsoni szent ünnep harmadik napján! Ám a kárógó holló eltűnése ma is vitatárgy a tudósok előtt, tehát nem egészen hiteles történet; míg a felvinczei? — no, arról már saját testi szemekkel győződtem meg. Tudniillik a kisdedek vizsgájáról és az ezt követő bálról van szó.

Valóban nagyszerű volt a kisdedőroda parányi tagjainak szabatos és kedves vizsgáját hallgatni. Annyi mindent hallottam a jövő idők e piczike dämáitól és gaval-léráitól, hogy máig sem tudtam őket elfeledni. Igazán bámulatos azon eredmény, melyet a kisdedőroda lelkes vezetője, Varga Etelka kisasszony felmutatott. Meg nem tudom fogni, miként tudhatott a kisasszony annyi mindent ama kis tökéjébe belevetni? — Énekeltek, verset mondtak, szamoltak, tornáztak, a miket csak én hallottam és láttam. Hát még a miket nem hallottam és nem láttam, minthogy jómagam csak a második forezimerben, a mozgó betűk szobájában állottam, onnan bámulva be a vizsga tere m b e kurtább és hosszabb egyéniségek fejei felett.

Ám a felmutatott szép eredmény a Varga Etelka kisasszony buzgó és fáradozó kitartásának eredménye. Nagyon kedvesen vezényelt a kisasszony! Nagyon kedves volt gyermekies, de szép csengő hangja a még gyermekiesebb kicsinyek dalolása közepette és nagyon kedvesen dobantott kis lábával a még kisebb lábú kisdedeknek! Nem vagyok elfogult, mert az igazságot még a tatárok khánjának is a szemé közé dobánám, de annyi igaz, hogy Varga Etelka kisasszony irigylendő a felvinczeiktől. Vajha sok ilyen nevelője lenne e hon kisdedeinek, mennyivel boldogabb lenne egykor társadalmi életünk.

A vizsga pont öt órakor végeződött. A kicsinyek ragyogó szemekkel vonultak libasorjában a vezetőnő után egy más terembe, hol a karácsonfa volt felállítva és arról mindenik kapott valamit. Ezután előkerültek a kisdudák, még kisebb kalapok stb. és a kicsinyek hazavitettek.

Eddig a kis gyermekeké, — most következik a nagyoké.

A bál esti 8 óra után vette kezdetét. Miudjárt eleinte az előbbeni kellemes meglepetést még kellemesebb követte, t. i. a belépti díj éppen egy o. m. értékű forint, vagy másként száz váltó veres pénz volt. Boldog Isten! száz pakli gyufának az ára; ennyivel az egész Muszkarszágot fel lehetne gyújtani. Mit is mondék, csak száz pakli? — dehogya, a tömeges megrendeléseknél még ráadás is van, tehetünk bátran száztízet! — Most ha minden pakliban van kétszáz masina, akkor száztízbe pont huszonkétezer van. már pedig ily rengeteg sokaságu masinával huszonkétezer napon keresztül lehetne minden reggel tüzet gyújtani, sőt ha a tűz ki nem aludna minden éjjel, még többben is.

No, de nem sajnáltam meg az egy forintot (meg lehet kérdeni a décsői tiszteletes urtól is) még huszat is adtam volna (pedig annyi nem volt a zsebemben). Én, ki ezer méter távolra meglátom a repülő dongót (az igazat megvallva, magam sem hiszem) itt a bálban a sok ragyogó

szemek csak vag is a tán aranyíjt három ó a csárdá de már csútt, ez ságba. A sok min Etelka, Igy lesz? Felvincz ki a bál

s hazán jeleiben áldástho és kiesin báró Sp évi rend s a költés tett meg kezd: El tók: b. 8 Váro Fer tárnok: mányi ta Medgyes Gyula. S

dályozza nálunk i vastagsz is egész Ró fokot gel vont kezdődik a követke szögfigye Zongora. Arditi. Szavaltat

7. terített rendezni egylet sz dologba szik. A szerben van: vár oda segít torony b ezélszerű hó 28-án számában pedig az Polix e vállalta el készület hogy a b előzői me

A kör 1888 bál Lady által — azt öröm egybeköt gyermeke felszólítást megválas sen a szt Enyed. 1

az 1848-rokuszter részesült. 26-án Oh szép és n 1887-ik száma 93

nak közal t-tnek. h szemben jegyzökön a jövő 18 lelkészül. megteheti számlalás fognak vé decz. 30 — mekek kar bándi íven 3 frt, Baty Kádár Mik Fána Józse 20 kr, Ke Sacssáni 1 80 kr. — tehát ösz almt, Ba

szemek miatt semmit sem láttam, komolyan semmit, — csak vagy negyven darab drótból formált izét. De járta is a táncz; eseugett a pohár; dalt az arany és nem aranyifjúság! Huzták Pharao ivadéka a lábálalót reggeli három óráig; harmincz pár járta a négyest és még több a csárdást. Háromtól nyolcezig újra huzták Pharao ivadéka, de már nem a lábálalót, hanem a főbevalót, — no, de esitt, ez már állami titok, nem szabad kifirkálni az újságba, mer há így bozza a roud.

A nők is kitétek magukért, olyan helybe járták a sok mindféle bolond tánczot, hogy nana, főleg Varga Etelka, továbbá a Szacsavai kisasszonyok.

Igazán szép és elegáns mulatság volt. „Volt, nincs, lesz” — írja Jókai egyik regényében. — de gondolom, Felvinczen is lesz nem sokára ismét, addig pedig aludjunk ki a bál fáradalmakat. **Molnár Lőrincz.**

VEGYES HIREK.

— **Boldog újévet kívánunk** kedves olvasóinknak s hazánk minden igaz fiának. Az újév, mely vihar előjeleivel s nyugtalanító sejtelmekkel virradott ránk, ugyan áldást hozó hazánkra s boldogító és előmenetes nagyokra és kicsinyekre egyaránt!

— **A nagyenyedi olvasóegylet** múlt hó 18-án báró Splényi Henrik igazgató elnökele alatt tartotta meg évi rendes közgyűlését. A múlt évi számadás elintézése s a költségelőrányszat elfogadása után a tisztújítás ejtett meg a legszebb egyetértéssel. Az eredmény a következő: Elnök lett újra Kemény Kálmán főispán. Igazgatók: b. Splényi Henrik és Csató János alispán. Jegyző: Váro Ferencz tanár. Könyvtárnok: Bihari István. Pénztárnok: ifj. Gáspár János, Gazda: Rakosi Balint. Választmányi tagok: id. Gáspár János, dr. Magyar Károly, Medgyes Balint, Nagy Lajos, Szalanczy Lőrincz, Szilágyi Gyula, Szilágyi Farkas, Török Bertalan, Zeyk Kálmán.

— **A hó, mely az egész Continensen** nagyon akadályozza a közlekedést s a vonatokat mindögyre késlelteti, nálunk is jól tartja magát s az apró havazásokkal folyton vastagszik nagy öröme a számkáni szeretőknek. A hideg is egészen hozzá való. Tegnapelőtt éjjel felüljárt a 13 R^o fokon s a több nap óta zajló Marost vastag jégkéreggel vonta be. Mára talán a jégpálya is elkészült s megkezdődik a várva várt jégport.

— **Műkedvelő társulat** ma kőrestélyt rendez a következő érdekes műsorral, melyre felhívjuk a közönség figyelmét: 1. Felolvasás, Bartha Zsigmond által. 2. Zongora. 3. Szavalat Papp Czeceziától. 4. A „C-ök”. Irta Arditi. énekl. Barabás Angyalka zongorakísérettel. 5. Szavalat Damó István által. 6. Zongora.

— **Az önk. tüzoltóegylet** saját pénztára javára e hó 7. terített asztalok mellett séta-hangversenyt szándékszik rendezni igen változatos és mulattató műsorral. — Az egytel szükségéi valóban nagyok s ezért igen rendün való dologba a parancsnokság ajándékokat szaporítására törekszik. A gyulafehérvári tüzoltóknak a piacon saját célszerűen berendezett házuk, istállójuk s maszó tornyuk van: városi közérdek volna a mi egyletünket is legalább oda segíteni, hogy egy nem is oly sokba kerülő maszó tornyot birtokába jusson, mert e nélkül a működő tagok célszerű kiképzése nem is eszközölhető.

— **A Bethlen-főiskolai ifjúság bálja** nem január hó 28-án lesz — miként azt lapunk december 11-iki számában közöltük. — hanem január hó 14-én és pedig az okból, hogy szeretett főispánunk neje Bánffy Polixena báróné, ki a házasszonyi tisztet készséggel vállalta el, az estélyt jelenlétével tüntethesse ki. Az előkészületekből ítélve, a bizottság munkásan farad abban, hogy a bál fényben, névben, hírben méltán sorakozzék előzői mellé.

— **A nagyenyedi szegénysorsutalulókatségi-lyzőkör** 1888. évi január hó 21-én gyermek-bált rendez. A bál Lady patronessé-ül a kör — háromtagú küldöttsége által — báró Kemény Lászlóné önságát nyerte meg, ki azt örömmel fogadta el. A bál jelmezes menettel lesz egybekötve. Tetszés szerinti jelmezekben jelenhetnek meg: gyermekek, növénydek és felnöttek. Ez ügyben másnemű felszólítást az érdekeltek szülők ne várjanak, mert a jelmez megválasztás a jelmezek társítása és csoportosítása teljesen a szülők tetszésére bízatik. Megbizásból közli. Nagyenyed, 1887. decz. 31-én. Nagy M ó z e s, titkár.

— **Hymen** Marosújvárt báró Wardener Arthur, az 1848-ban Csucsánál elesett a magyar nemzet iránti rokonszenvével fogva osztatlan tisztelet és közszeretben részesült es. kir. tábornoknak unokája eljegyezte folyó hó 26-án Ohtalvi Koszka Vilmos kir. bányanagy mostoha, szép és művelt leányát cserneki és turkeői Desseffy Ilonát.

— **A nagyenyedi ref. egyházközségben** a lefolyt 1887-ik évben házasságot kötött 29 pár; a szülöttek összes száma 93, az elhalhaltaké 92.

— **Figyelmeztetés.** A nagyenyedi ev. ref. egyháznak közalapi (domestica) terhet viselő tagjai figyelmeztetnek, hogyha az 1887-ik évi járulékaik mennyiségével szemben valami észrevételök van, az 1883-ik évi konventi jegyzőkönyv 77. sz. 6 § a értelmében, felszólamlásait a jövő 1888. évi január 1-től 15-ig Szilágyi Farkas ref. lelkésznel, lelkési lakába akkár írásban, akkár élőszóval megtehetik. Az ezen határidő lejártá után teendő felszólamlások, az idezett §-us értelmében tekintethe nem fognak vétetni. Az egyháztanácsnak Nagyenyeden, 1887. decz. 30-án tartott üléséből G á s p á r J á n o s főgondnok.

— **A borbándi óvodába** járó szegénysorsu gyermekek karácsonfaja részére adakoztak a következők: Borbándi iven: Főszolgabíró Telegi József 2 frt, Mendel Manó 3 frt, Batyán Ferencz román lelkész 1 frt, K. J. 1 frt, Kádár Miklós ügyvéd 1 frt, Dókányi 1 frt, N. N. 80 kr, Fána Józsefné 40 kr, Román Izsák 20 kr, Szócs Józsefné 20 kr, Keresztési Sámuel 20 kr, Pujkon Ferencz 30 kr, Saesáni 10 kr, Muntján Jánosné 10 kr, összesen 11 frt 80 kr. — Kádár Miklós ügyvéd ur gyűjtése 6 frt 14 kr, tehát összesen 17 frt 44 kr. — Baranyai László 70 drb almát, Baruch Gyuláné 1 véka almát, Baranyai István

40 drb mézes kalácsot. A begyűlt összegből 26 szegény sorsu gyermek kapott ruhaneműt és 24 jobb módú szülők gyermeke kisebb ajándékban részesítettet. Fogadják az óvodai igazgatóság halás köszönését mindazon adakozók, kik a legnagyobb készséggel adakoztak e szép célra.

— **A csik-gyergyói körlelkészség** temploma berendezésére és harangok szerzésére alóírotthoz következő kegyadományok folytak be: Dezső Zsigmond 1 frt, Inceza Samu 50 kr, Vajna István 30 kr, Rikárd Mihály, Dunai Albert, Lazar Károly, Vilk Ede, Czajler Ede, Sándor Miklós (vendég) Dezső Dénes, Bójtó Zsigmond, Benedek Gábor 20—20 kr, Ravay József, Sárdel József, Szöllösy Ferencz 10—10 kr. Összesen 3 frt 69 kr. Midőn ezen összeget nyilvánosan nyugtázom, egyuttal megjegyzem, hogy e befolyt összeg már az illető helyre el is küldetett. Nagyenyed 1887. deczember 29-én Dr. Bartók György.

— **Nyilvános számadás.** A szegénysorsu tanulókna 1887. évi december 18-án tartott felruházására — a multkori közlemény lezárása után — a következő adományok érkeztek be: Müller Mihályné 5 nagysága gyűjtése a „Magyarutazóból”: Br. Kemény György 5 méltósága 3 frt, Lazar Károly 4 drb ruha, özv. dr. Donogány Jakabné 1 frt, Török Bertalan 4 drb újruba, Dr. Kovács Ötönné 5 nagysága gyűjtése a Bethlen-utazóból: Dr. Kovács Ötönné 1 frt, Kovács Gyuláné 1 frt, Gulási Józsefné 1 frt, Czirner Józsefné 5 nagysága gyűjtése a Piac és Porond város részéből: Derzi Lajosné 1 frt, Nagy Mózes titkár-pénztáros 1 drb karácsonyfát, E közlemény összege 8 frt. Ezt a multkori közlemény 128 frt 40 kr összegéhez adva, tesz az eddig begyűlt összeg 136 frt 40 kr és 190 drb ruhaneműt. A szegénysorsu tanulók karácsonyfájára a következő nők küldöttek süteményeket és esemégekét. Özv. mélt. Zeyk Károlyné 6 nagysága 1 nagy kosár almát, Müller Mihályné 6 nagysága 2 nagy kosár almát és 1 kosár eseméget, Papp Gyuláné 1 kosár almát és egy kis kosár aszaltszilvát, Bisztritsány Lajosné fűgét, narancsot, szentjános kenyert, Török Bertalané egy nagy kosár almát, egy nagy tálcza süteményt, 1 drb angvált, 4 drb szines lámpont, Király Miklósné egy kosár almát és diót, Farkas Mária két tal süteményt, eseméget és diót, özv. Weksler Ferenczné 50 drb cukorkát, Albrechtovicsné 100 drb pogácsát, Czirner Józsefné egy nagy kosár gyermekjátékot és cukorkát, Dr. Kovács Ötönné egy nagy kosár almát egy tal süteményt, Kovács Gyuláné egy tálcza süteményt, egy nagy kosár almát, egy kosár diót és aszalt szilvát, Kiss Albertné egy tal süteményt, egy nagy kosár almát és diót, Dr. Magyar Károlyné egy nagy kosár almát, Dr. Boz Józsefné egy kosár süteményt, Buda Edéné 1 nagy kosár almát, Szilágyi Farkasné 1 nagy tálcza kúrtokkalasot. Fogadják a nemes lelkű adakozók — az árva és szegények nevében — szép és becses adakozásukért a segélyző bizottság forró köszönését. Megbizásból. Nagyenyed, 1887. deczember hó 23-án. — Nagy M ó z e s titkár-pénztáros.

— **Pesti Hirlap.** Magyarországnak ez idő szerint legelterjedtebb, legkedveltebb napilapja, mely még a kisebb néplapoknál is néhány ezerrel több példányban jelenik meg naponta; szóval a napilapok versenyében kétségbevonhatlanul az első helyet vívta ki, főleg jól megválogatott tárczaközleményei, páratlanul álló karczolatai s valamennyi budapesti lap közt legdagdagabb távirati rovata által. A Pesti Hirlap politikai pártoktól független lévén, mindenben csak az igazságot keresi és azt megmondja minden részre. Vezetéskizkeit különböző pártállásu jeles publicisták, tárczáit, karczolatait a ma legkedveltebb, legnépszerűbb tárczairók és humoristák írják. Távirati rovata azért legdagdagabb, mert ugy Magyarországon szerzte, mint a külföld minden nagyobb városában saját tudósítói vannak a Pesti Hirlapnak s azok táviratokban közlik a nevezetesebb eseményeket. Regényközleményeit ugy választja meg ezentul a Pesti Hirlap, hogy minden negyedévben 2—3 regényt közölhessen. Igy Wilkie Collins érdekesítségű regénye: Aholt viz partján, melyet decz. 20-án kezdett, január első napjaiban már véget ér s nyomon követi Sziklay János eredeti regénye; A kis-értes ház, mely szintén csak egy hónapig fog tartani. Ezeket követi Csiky Gergely egy eredeti regénye, melyet a Pesti Hirlap számára ír. Mindezekon kívül az eredeti értesülések nagy mennyisége s az élénken szerkesztett rovatok változatossága két oly fötulajdonsága a Pesti Hirlapnak, mely teljesen érthetővé teszi rendkívüli elterjedését, s a magyar olvasóközönség jól kiérdemelt rokonszenvét. Különböben a lap olcsó ára (egy hóra csak 1 frt 20 kr, negyedévre 3 frt 50 kr) szintén sokkal járult ahhoz, hogy ma a magyar nyelven megjelenő napilapok közül a „Pesti Hirlap” ot nyomják legtöbb példányban. Mutatványszámokat egy hétig ingyen küld bárkinek a kiadó-hivatal (Budapest, V., Nádorutca 7.)

CSARNOK.

Nagyenyedi szemle.

A mily őszintén mondtam el e lapok hasábjain egy minapi*) számban megjegyzéseimet, oly őszintén fogok szólni most is és mindig — az elembé toltó kérdések felől. Szemle utamat folytatva, nem kerülhetem el a fótanodát, melyre oly imádatlalt tekintek, mint egy jól nevelt szerető fiu az édes anyjára.

Az első tekintetre konstatalni kell, hogy a legtöbb téren haladás kell feljegyezni. Haladás a tanrendszerben, a tanulókkal való eibánásban, az építkezések beosztásában, a szabadelvűségben, haladás a fegyelemben, szabadságban és haladás az eredményekben.

Milyen isteni is ez a mi vallásunk? Ez azon vallás, amely a haladásnak minden kellékét — nemcsak, hogy megtűri, de magában foglalja s annak tágas kapuját képezi. S mert dogmáink örök igazságok, a bünös vagy neveltséges konzervativizmust egy elavult és lombtárba való pusztá fogalomnak tekintik. És halad.

Nem támasza és eszköze a butaságnak, nem bur-*) Minap? igen biz a mult évben! Rég volt az! Szerk.

kolózik az ösök s a régi tekintélyek rongyos köpenyegébe, hanem őszintén beszélve azt mondja: az ösök nagyok voltak saját korukban, saját viszonyaik között, s az ő ruházatuk ma már csak, mint történelmi ereklyék birhatnak érdekel. Nekünk új viszonyaink, új légkörünk, új céljaink, új ambícióink vannak, tehát szükségkép új eredményeket kell hogy felmutassunk. S ismétlem, ez a mi páratlan vallásunk ezt mind megengedi. Rosszul van mondva. Nem megengedi, hanem feltételezi és előnkbe szabja. Itt vannak az emberiség haladásainak legtökéletesebb csirái, legreményteljesebb palántái.

S ki tiltja meg azt nekünk, hogy vallásunkra büszkéek lehessünk?!

A vallás háboruk s a meggyőződés üldözésének sötét századai rég elmúltak s maság beszélnei a különböző vallások előnyeiről esítalanság volna.

De beszélhetünk az eredményekről, melyek egyedül lehetnek az autonomiák létjogai.

S beszélhetünk a tényekről, melyeket sem elvitatni, sem elpálatolni nem lehet.

Maradjunk a nagyenyedi közönségnél.

S most azt mondom, hogy keresek egy pár mätier statisztikust, a ki rögtön ki tudja mutatni, hogy ez országban a legjötekönyebb közönség a nagyenyedi. Mert ha az a statisztikus érti a mesterségét: rögtön világgá fogja kürtölni, hogy Magyarországon aránylag a nagyenyedi közönség gyakorolja a legtöbb jötekönytságot.

Nem lehetne, de nem is szükséges itt felsorolni azt a sok czimet, a melynek oltárán áldoz e közönség. Mindnyájunk előtt ismeretes az. És ha még hozzá vesztük azt, hogy a mit az enyedi közönség ad, azt mind a számaritánus asszony adja.

E közönség nemcsak, hogy nem gazdag, sőt szegénynek mondható. S akad-e ember, ki e tényt konstatalja? Nem akadítt mert a mit e közönség tett és tesz, azt nem hivaikodásból tette és teszi, hanem nemes szívvel sugallatából. S e nemes sziveket a nagyenyedi collegium istápolta, egyengette, fejlesztette, nevelte idáig. A nagyenyedi collegium, melynek levegője megtermékenyíti e városnak minden fogékony szívét, áldást hint a megyére s közvetve az egész nemzetre.

Részekből állanak az egészek s az az állam, melynek részei így teljesítik kötelezéseiket, el nem pusztul, nem pusztulhat el. S ha egy fatális hatalom ugy intézkednék, hogy az erkölcsök bebizonyított létjogát elnyomja és megölje a durva fizika, a szentségtörő mekhanizmus, a barbar telhetetlenség: ott állanánk akkor is, a hol állottunk a megsemmisülés előtt s azt mondanók: Bocssás meg neki uram, mert nem tudta, hogy mit csinálunk.*

* * *

És ha szemle utamban idáig jutottam, idáig, a hol mintegy elkészülve állok a legrosszabbra is, természetesen fogja találni bármely ellenség, hogy mig magamat Jézus szavaival vigasztalnam, addig előbb a Jézus tanaiért sikra szállok s főbeütöm azt, ki engemet csupán azért akar főbeütni, mert élni bátorkodom. Most is fülemben eseng a collegiumban termő lelkesült „ad arma” kiáltás.

Az a lelkesült! Istenem az a lelkesült, a mit e collegium terem! Hajdanában csak a féktelen pajkos-ság szülte, de most azt mondom, hogy jól tette, mert megtanított hinni, bizni, remélni. A ki e lelkesülttűzét ismeri és megtudja mérni, az velem együtt azt fogja mondani, hogy jutni fog ebből még elég s még marad is. Szerveze van a népfelkelés, vagy nincs, az mindegy. Szerezzen csak magának haladéktalanul fegyvert, minden férfi, minden férfi, minden férfi. S akkor aztán visszagondolunk a collegiumnak egy némely régmúlt pillanataira, a mikor oly lelkesülten kiáltottuk, hogy — „ad arma!” **Solymsi Elek.**

Felolvasó szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY

SZILÁGYI FARKAS TÖRÖK BERTALAN

Kiadó-tulajdonos WOKÁL JÁNOS

Sz. 3750—1887.
tkvi.

Arverési hirdetmény.

A nagyenyedi kir. járásbíróság, mint telekkönyvi hatóság köz-hírré teszi, hogy

a kir. kincstár végrehajtható 45 frt 75 kr tőke, ennek az esedékeslőtől járó 6% kamatai 3 frt 40 kr költségkövetelésének kielégítése végett végrehajtható szentendők Bokkajó Gligor, Juno, Vaszi, Stefania és Iránia ellen a felgyógy 201. telekgyűjtőkönyvben A+1. 2. 3. 4. 6. 7. rendszám alatt foglalt fekvőségére 369 frt ezennel megállapított kiküldési árban a Felgyógy község előjárásági helyiségében

1888. évi január hó 20-án délelőtt 10 órakor

tartandó nyilvános árverésen kiküldési áron alól is eladatnak. Árverezni szándékozók kötelesek a kiküldési ár 10%-át készpénzben, vagy pedig az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított ovadékképesnek nyilvánított értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni.

A vételár pedig vásárló az árverés jogerőre jutása után 30 nap alatt köteles a feltételekben megnevezett kir. adó, mint letéti hivatalhoz letizetni.

Különböben az árverés megállapított feltételei alóli telekkönyvi hatóságnál a hivatalos órák alatt és Felgyógy község előjárásági megtekinthető.

A kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóságát. Nagyenyeden, 1887. október 18.

Árverési hirdetmény.

Az abrudbányai kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság által közzé tették, hogy a kir. kincstár végrehajtónak Trifa Juonuez végrehajtást szenvedő elleni 7 frt 40 kr tőke, ennek 4 frt 70 kr költsége és járuléka behajtása végett abrudbányai kir. járásbíróhoz tartozó Bucsum község 1139. számú telekjegyzőkönyvben foglalt következő ingatlan: 1-12. rendszám alatti fekok és tartozékai összesen 353 frt kikialtási árban Bucsum községben a községkasszájánál megtartandó nyilvános bírói árverésen

1888. évi márczius hó 1-én délután 3 órákor

becsáról is a becsár 10 %-ának bírói kiküldött kezéhez leendő letétele mellett elfognak adni.

Vevő köteles a vételárnak felét 15 nap, más felét az árverés jogerőre emelkedéstől számított 3 nappalatt és ugyan azon naptól számított 6% kamataival együtt a gyulafehérvári kir. adóhivatalnál a 39425. sz. igazságügy miniszteri rendelet értelmében letétetni.

M. kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóságtól.

Abrudbányán, 1887. augusztus 13.

László,
kir. albiró

A művelt magyar hölgyközönség számára ajánlatik:
I. „MAGYAR HÁZIASSZONY“

háztartási, gazdasági és szépirodalmi hetilap. — A magyar hölgyek ezen szaklapja nagy elterjedésnek örvend a társadalom minden rétegében. Képviseli a nők összes érdekeit, hasznos tanácsokat ad és kellemes szórakozást nyújt akkor, midőn a nő elvégezte házi teendőit. Iránya olyan, hogy a család minden tagja, a serdülő leány, a fiatal menyecske, a szerető anya, a gondos háziasszony és az öreg anyóka egyaránt élvezettel olvashatják. A esinos kiállítású lapnak előfizetési ára: Egész évre 6 frt, fél évre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr.

Előfizetések a „Magyar Háziasszony“ kiadóhivatalához intézendők és a hó bármely napjától elfogadhatók.

A „Magyar Háziasszony“ kiadóhivatala mutatóvényszámokat ingyen és bérmentesen küld mindazoknak, kik ez iránt hozzá — legelőszérűben levelező lappal — fordulnak. E szaklapnak egy magyar háznál sem szabadna hiányozni, mivel utmutatása szerint több száz forintot lehet a háztartásban megtakarítani

A „Magyar Háziasszony“

kiadóhivatala Budapest, nagy-korona-utca 20. sz.

II. MAGYAR HÁZIASSZONYOK NAPTÁRA.

1888. évre a legértelmesebb naptár. Ára füzetben 1 frt, diszkótésben 2 frt, ajánlott küldéssel 20 krral több. Megrendelések legelőszérűben postautalvánnyal a „Magyar Háziasszony“ kiadóhivatalához:

Budapest, V. ker. nagy-korona-utca 20. sz.

Árverési hirdetmény.

A nagyenyedi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közzé teszi, hogy

a nagyszobeni Albina takarékos és hitelintézet végrehajtó 200 frt tőke, ennek 1886 évi február 1-től járó 8% kamata köve. telésének kielégítése végett végrehajtást szenvedő Mihelczán György ellen, ennek az ohábai 224. sz. telekjegyzőkönyvben A+ 1. 2. 3. 4. 5. 7. 8. 10. 12. 13. 15. és 20. rendszám alatt foglalt fekvősegei 1260 frt megállapított kikialtási árban Ohába község előjárósági helyi. ségében

1888. évi január hó 20. nappán, d. e. 10 órákor

tartandó nyilvános árverésen, kikialtási áron alól is eladhatók.

Venni szándékozók kötelesek a kikialtási ár 10%-át készpénzben, vagy pedig az 1881. évi LX. t.-sz. 42. §-ában jelzett árfolyam. mal számított óvadékképesnek nyilvánított értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni. Az Albina hitelintézet kivételével.

A vételár pedig vásárló az árverés jogerőre jutása után 3 egyenlő részben 15, 30 és 45 nap alatt köteles a feltételekben megnevezett kir. adó, mint letéti hivatalhoz lefizetni.

Különbösen az árverés megállapított feltételei alólirt telekkönyvi hatóságnál a hivatalos órák alatt és Ohába község előjáróságánál megtekinthetők.

A kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóságtól.

Nagyenyeden, 1887. október 12-én.

Szentpáli Károly,
kir. albiró.

FONTOS

az étvágytalanság, gyöngye emésztés, felbőfőség, gyomor és bélhurut, nehéz lélegzés, májbaj, aranyér és egyéb a gyomortól származó betegségekben

SZENVEDŐKNEK

Fácányi Ármin gyógyszerész
(Budapest, X. kerület, Kőbánya)

által már másfél évtized óta készített

MAGYAR ÉDES MUSTÁRJA

Fennebbi bajokban — bármily idűltek — a legrövidebb idő alatt, bámulatos eredményeket hoz létre, mit bizonyít ama rendkívüli sok hálaírat, melyeket bárki megtekinthet.

Ára egy nagy üvegnek 1 frt, kis üvegnek 50 kr.

Kivonat egy hálalevélből.

T. a k. úr! A f. hó 5 én küldött 2 üveg mustár. fogyasztékán van. Az első üveget sem fogyasztotta el a nőm s már is igen nagy javulás állott be. Most már egy gyenge hét óta majdnem egészen jól érzi magát. — Köhögése ritkán jön elő, a köpés könnyen felszakad és már semmit se szenved. Körek meg 4 üveget stb.

Matis Antal, földbírtokos.

Sikabony (u. p. D.-Szerdahely) 1887. decz. 16.

2-3

Mutatóvényszámokat ingyen és bérmentesen.

Magyarország legolcsóbb és legdiszesebb képes hetilapja a

Képes Családi Lapok

1888-ik év január hó 1-én

A TIZEDIK ÉVFOLYAMANAK

második negyedébe lép. A „Képes Családi Lapok“, mint társadalmi, szépirodalmi s ismeretterjesztő hetilap, eddig is megbecsülhetetlen szolgálatokat tett a magyar nemzeti közművelődésnek, ma azonban nemcsak kiváló tényezője a magyar irodalomnak, hanem nélkülözhetetlen barátja a magyar művelt családoknak. Változatos, élénk s a legszigorubb kritikát is kiálló olvasmányai a legjelesebb magyar írók tollából erednek s a külföldi irodalomból csak a színaranyat mutatják be az olvasó közönségnek. A gondos élénk szerkesztés, az izléses és díszes kiállítás, az eszme és az érzelem nemesítő tartalom, a jó izlés, a legjelesebb külföldi lapok képeivel versenyző művészi kivitelű képek: szellemi kincsé avatják minden számát.

A „Képes Családi Lapok“ előfizetési ára: Egész évre 6 frt, Félévre 3 frt, Negyedévre 1 frt 50 kr.

Előfizetéseket elfogad minden hazai könyvkereskedés.

Mutatóvényszámokat ingyen és bérmentesen küld a „Képes Családi Lapok“ kiadóhivatala Budapest, V. ker., nagy korona-utca 20. sz.

2-5

Előfizetési árak:
Egész évre . . . 14 frt — kr.
Félévre . . . 7 „ — „
Negyedévre . . . 3 „ 50 „
Egy óra . . . 1 „ 20 „
Egyes szám helyben 4 kr.
Vidéken 5 kr.

Százalék nem adatik.

Kiadóhivatal:
Budapest, nádor-utca 7. sz., földszint,
hová az előfizetések és a lap
szétküldésére vonatkozó felszó-
lamlások intézendők.

PESTI HIRLAP

POLITIKAI NAPILAP.

Pártoktól és kormánytól egyaránt független közlöny.

naponta 16 oldal.

A ma tíz év alatt, mely a Pesti Hirlap megalapítása óta eltelt, a magyar olvasóközönség rokonszerve évről-évre fokozódó mérvben fordult a lap felé, úgy hogy ma — mikor a Pesti Hirlap immár tizedik évfolyamát éli — kétségbevonhatatlan a legkedveltebb és legelterjedtebb lap Magyarországon.

A hazai közönség e pártatlan bizalma és rokonszerve arról tanuskodik, hogy a Pesti Hirlap mindig híven megtartja azt az irányt, melyet maga elé tűzött.

Független volt eddig s független marad ezután is minden irányban, pártoktól és kormánytól egyaránt.

Erős, öntudatos, magyar nemzeti politika, ez jelszava a Pesti Hirlapnak. Határozottan szembeáll mindazzal, ami e politikának útjában áll, de nyíltan helyesli, ha akár a kormány, akár bármelyik országos párt úgy jár el, a mint azt e politika érdekei követelik.

Ez teszi lehetségessé, hogy a Pesti Hirlap munkatársai közt különböző pártállású kitűnő publicisták sorakozzanak. E függetlenségben rejlik a lap ereje, melynél fogva megmondhatja az igazat minden irányban, a kormánynak és azt támogató többségnek ép úgy, mint az ellenzéknek.

A Pesti Hirlap vezetői közt Pulszky Ferenc, ifj. Ábrányi Kornél, Horváth Gyula, Eötvös Károly, Tórs Kálmán, Schvay Gyula, Borostyáni Nándor és dr. Kenedi Géza írják.

Ugyanők dolgozataikkal gazdagítják a tárcarovatot is, melynek rendes munkatársai azokivül: Mikszáth Kálmán (Scarron), Agai Adolf (Csicséri Bors), Bartók Lajos, Földi Lajos, Jakab Elek, Kürthy Emil, Reviczky

Gyula, Sebők Zsigmond, Szécsy Ferenc, Szilágyi János, Szterényi Hugó stb. Mikszáth Kálmán ki a „t. Ház“ folyóscájáról immár bejutott a honatyák közé, országos hírre és kedveltségre kapott képviselőházi karcolataiban humorizálja az országgyűlési pártok és notabilitások ferdeségeit — párttekinet nélkül.

Az élénken szerkesztett rendes rovatok vezetői: Antalik Károly (országgyűlés és zene), Luby Sándor (napi hírek), Sasvári Ármin (külpolitika), Schmittely József (segédszerkesztő) stb., minden elkövetnek, hogy az olvasó közönség igényeit a legfokozottabb mérvben kielégítsék.

A szerkesztőség élén, mint irányadó és igazgató lapvezér, Légrady Károly laptulajdonos-főszerkesztő áll, kinek e téren negyedszázadon át szerzett tapasztalatai garanciát nyújtanak arra nézve, hogy a Pesti Hirlap a lapok versenyében kivívott elsőrangú helyét mindig meg is fogja tartani.

Hazai és külföldi rendes tudósítók egész seregén kívül, kik — költségre való tekintet nélkül — minden nevezetesebb eseményről bő táviratokban értesítik a Pesti Hirlap közönségét, a szerkesztőség külön tudósítót küld a szükséghez képest mindenhol (még az ország határain túl is), csakhogy közönségét első forrásból láthassa el megbízható értesítésekkel.

A Pesti Hirlap színházi és hírvovata elvitatlanul leggazdagabb valamennyi lapoké közt.

A külföldi irodalom érdekesebb termékeit — regényekben, tárcarajokban s beszélőkben — gondosan megválasztva mutatja be. Nagy gondot fordít a Pesti Hirlap még a közönség köréből való panaszok s a

mindenki által szivesen olvasott szerkesztői üzenetek közlésére is.

S bár a legdiszesebb kiállításban naponta (a hétfői kivéve) két teljes ivet — 16 oldal — fölívagott állapotban ad az olvasó kezébe, külön kedvezményül hetenkint még egy zenemellékletet is kapnak a lap előfizetői, teljesen ingyen. Oly kedvezmény, minőt ma egyetlen európai lap sem nyújt közönségének.

Mindezen kedvezmények dacára a Pesti Hirlap a legolcsóbb napilapnak méltán mondható, amennyiben havonként csak 20 krral drágább az ugynevezett kis néplapoknál, melyeknél pedig ötszörte többet tartalmaz.

A Pesti Hirlap előfizetési ára:

Egész évre . . . 14 frt — kr.
Fél évre . . . 7 „ — „
Negyed évre . . . 3 „ 50 „
Egy óra . . . 1 „ 20 „

Előfizetés — legelőszérűben postautalvánnyal — a hó bármely napjától kezdve eszközölhető s az előfizetési pénzek a Pesti Hirlap kiadóhivatalába (Budapest nádor-utca 7. sz.) küldendők. Összetévesztések kikerülése végett azonban csakis PESTI Hirlap irandó cím gyanant.

Tisztelettel

a „Pesti Hirlap“

szerkesztősége és kiadóhivatala.

Budapest, V., nádor-utca 7.

Levelező lapon nyilvánított ohájra a Pesti Hirlap kiadóhivatala egy hétig ingyen és bérmentve küldi a lapot mutatóvénnyal.

LEGOLCSÓBB MAGYAR LAP.

Hetenként zenemelléklet.